

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune tilbyder alarm- og pejlesystemer til borgere med demens.

I løbet af sommeren er flere ældre borgere med demens forsvundet fra eget hjem eller fra en plejebolig forskellige steder i Danmark¹. To af dem er desværre fundet døde, mens den sidste efter to dage kom hjem igen. Ældresagen har i den anledning udtrykt kritik af kommunerne for ikke at gøre nok for at udstyre ældre demente med GPS.

På baggrund af de nævnte ulykker orienteres udvalget om, hvordan Sundheds- og Omsorgsforvaltningen planlægger at forebygge og håndtere lignende ulykker i fremtiden.

Københavns Kommune har i en årrække via et projekt kunnet tilbyde alarm- og pejlesystemer (sporingsteknologi svarende til en udvidet GPS) til borgere med demens. En evaluering af projektet viser en god effekt for både borgere med demens og deres pårørende og med afsæt heri er det besluttet at gøre tilbuddet permanent. Alarm- og pejlesystemer overgår således fra projekt til et fast tilbud den 1. december 2013 og håndteres på lige fod med andre personlige hjælpemidler af Hjælpemiddelcentret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Formålet med tilbud om alarm- og pejlesystemer er at give borgere med demens mulighed for at færdes mere trygt og sikkert udenfor hjemmet. Samtidig øges trygheden og friheden for de pårørende og plejepersonalet, fordi det med GPS er lettere og hurtigere at finde borgerne i situationer, der kan være farlige. Tilbuddet understøtter målene om mere frihed og større tryghed i reformprogrammet ”Aktiv og tryg”, herunder målet om bl.a. at støtte borgerne via hjælpemidler og teknologi til at være selvhjulpne længst muligt og opretholde et socialt og aktivt liv. Der er også en forebyggende effekt ved at tilbyde teknologier til borgere med demens så tidligt i forløbet som muligt. Borgeren værner sig dermed til at medbringe og bruge systemet og vil lettere kunne optage den som en del af hverdagen senere i sygdomsforløbet.

Tilbud om alarm- og pejlesystemer er målrettet borgere med demens, demenslignende symptomer eller tilsvarende kognitive funktionsnedsættelser såvel i eget hjem som i plejebolig. Alarm- og pejlesystemet er især rettet mod borgere tidligt i sygdomsforløbet men kan også bevilliges ved sværere symptomer – længere henne i sygdomsforløbet. Kriteriet for bevilling af et alarm- og pejlesystem er, at borgeren skal kunne give et habilt samtykke (forstå indhold og konsekvens af samtykke) eller som minimum ikke modsætte sig brugen af GPS. Dette er et vigtigt kriterium i tilbuddet for at undgå problemstillinger vedr. overvågning, magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten. I

¹ De forsvundne borgere var ikke fra København, men der var en lignende sag i 2010 med en forsvundet dement borger fra Vanløse, som blev fundet død i en grusgrav i Roskilde.

11-09-2013

Sagsnr.
2013-11054

Dokumentnr.
2013-11054-18

Sagsbehandler
Lise Bitsch Simonsen

Hjemmepleje og aktivitet

Sjællandsgade 40, H 428
2200 København N

Telefon
3530 3569

E-mail
YA26@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290403

www.kk.dk

tilfælde af borgere, der ikke kan give samtykke men som skønnes at have behov for en GPS er der andre muligheder. Der er bl.a. etableret demenssikring på kommunens syv demenscentre, og mange plejehjem har selv anskaffet sig alarm- og pejlesystemer til brug i hverdagen. Demenssikring omfatter muligheden for dels at aktivere en alarm, der ligger som en usynlig ring rundt om centrets udearealer dels at udstyre en beboer med en personlig GPS – også uden samtykke – her iagttages magtanvendelsesregelsættets procedure for indgreb i selvbestemmelsesretten.

For at få bevilliget et alarm- og pejlesystem som et hjælpemiddel i eget hjem er det en forudsætning, at der er en pårørende, der kan varetage opgaven med at spore og hente borgeren med demens hjem igen. Et samarbejde med Københavns Brandvæsen giver mulighed for at få hjælp med at spore og hente borgeren, hvis der er behov for det fx ved den pårørendes sygdom o.lign. På plejecentrene er det plejepersonalets opgave at spore og følge borgeren med demens hjem til plejeboligen igen.

Der er i øjeblikket bevilliget 35 GPS til borgere med demens. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vurderer at behovet er større, og at der vil ske en stigning i udlån af alarm- og pejlesystemer, når tilbuddet bliver varigt og kendskabet øges. Det vurderes, at omkring dobbelt så mange borgere, vil have behov for dette tilbud i fremtiden.

Det er vigtigt at sikre, at borgerne kender til tilbuddet, så det kan komme flest muligt til gavn. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil udbrede kendskabet via forskellige kanaler og aktører både internt og eksternt. De lokale visitationer kender til tilbuddet og kan motivere borgerne til at ansøge om hjælpemidlet. I hvert lokalområde er der flere specialister – en demensansvarlig visitator og den sagsbehandlende ergoterapeut – med særlig viden på området. Hjemmesygeplejen har en særlig rolle i udbredelsen, da den varetager demensforløbskoordinationen og herigennem skal informere borgerne om muligheder og tilbud på demensområdet i kommunen. Der planlægges en undervisningsdag for medarbejdere på plejecentrene om tilbuddet, idé og kriterier for at sikre kvaliteten af ansøgningerne på forhånd. Der vil blive sendt en pressemeddelelse til Ældresagen og Alzheimerforeningen samt andre interesseorganisationer på demensområdet.

Tilbuddet vil blive formidlet på Københavns Kommunes hjemmeside flere steder, herunder hjemmesiden for rådgivningscenter for demens, som er en underside, der samler alle borger/pårørendetilbud på demensområdet i kommunen. Al relevant materiale om alarm- og pejlesystemer til borgere med demens til medarbejdere vil være at finde på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens intranet.